

Naturskyddsföreningen

**Alingsås,
Bjärke,
Hemsjö-Ödenäs**

Program 2024

Ordföranden har ordet.

1949 förhandlade Sverige, Norge och Danmark om ett nordiskt försvarsförbund. Det gick inget vidare. Danmark och Norge ville gå med i NATO men det ville inte Sverige.

Ny tryckfrihetsförordning infördes som en följd av inskränkningar under andra världskriget. Offentlighetsprincipen, förbud mot censur och skydd mot statliga ingrepp i pressfriheten skrevs in i grundlagen. Wienerbröd fick åter börja säljas efter krisåren, Uppsala universitet fick sin första kvinnliga professor och den första Åsa Nissefilmen hade premiär.

1949 samlas också några alingsåsare och lade grunden för det blivande Alingsås Naturvårdskrets.

Nu skriver vi 2024 och då är det alltså dags för oss i Naturskyddsföreningen i Alingsås att fira 75-års jubileum. Det kommer vi också att göra, med jubileumsfest och lite fylligare program.

I 75 år har vi naturintresserade i Alingsås uppmärksammat också de andra alingsåsarna: enkelbeckasinen på strandängarna, lunglavarna på Lövekulle, tjädrarna i Risveden, gammeltallarna i Hjortmarka. Vi har granskat kommunala planer och pekat på att allt inte alltid måste gå människans väg. Vi har fikat på fina utsiktsplatser, besökt reservat, tittat i lupp på lavar och mossor och intresserat oss för och försökt värna det som vi kallar för naturen.

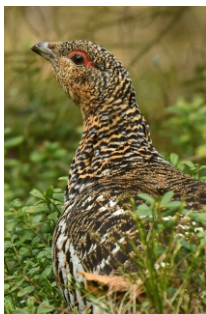
Vi är ganska många nu, drygt tusen medlemmar. De flesta av oss tycker kanske bäst om att vara i naturen och uppleva rofylld stillhet. Men vill ni ha sällskap en stund så häng med på våra aktiviteter.

Tack för att du är medlem i vår förening och intresserar dig för och hjälper till att värna om naturen.

Välkomna till 75 års jubilerande Naturskyddsföreningen i Alingsås.

Mats Andersson

Ordförande i Naturskyddsföreningen i Alingsås

Tjäderhöna Foto:
Mats Andersson.

Mats Andersson.
Foto: Mats Andersson.

Alingsås Skogsgrupp

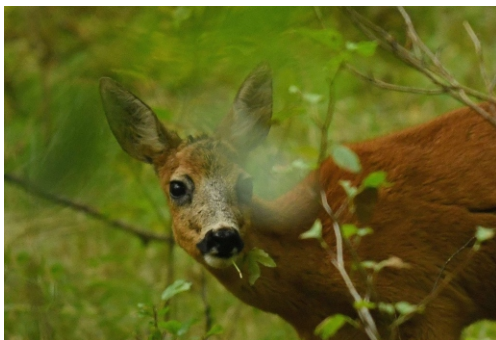
Naturskyddsföreningen Alingsås har en skogsgrupp vars medlemmar mestadels arbetar inom den informella grupp, Risvedengruppen, som är ett samarbete med skogsintresserade medlemmar i kretsarna Ale och Lerum.

Medel till skydd av Skog, liksom medel till skötsel av skyddade områden, är ett av de områden som fått vidkännas stora nedskärningar i den budget som nuvarande regering beslutade om hösten 2022. Förvisso ökades dessa anslag något hösten 2023, men medelstilldelningen är långt ifrån vad som krävs för att rädda kvarvarande gammelskogar och den biologiska mångfald som är beroende av dessa livsmiljöer. Skogsutredningens (SOU 2020:73) storstilade projektförslag med förslag om att skydda 500 000 ha av de fjällnära skogarna, bl.a. 50 000 ha av Sveaskogs innehav (d.v.s. skogar som svenska folket äger) avfärdades rakt upp och ner.

Strandskyddsutredningens (SOU 2020:78) förslag att bl.a. småsjöar samt smärre åar och bäckar ska undantas från det generella strandskyddet kommer påverka ekosystem som ofta är viktiga för den biologiska mångfalden och variationen i landskapet och som skapar funktionella korridorer för olika arters spridning. Undantag för småvattnen finns redan inom flera län. Kommunerna har även rätt att bevilja dispens, och det görs generöst (ca 8 000 beviljas varje år). Men genomförs det generellt som signalerats från Tidö-partierna så kommer även allemansrätten att påverkas mkt negativt.

Regeringsföreträdare har beslutat att tillsätta en ny Skogsutredning och även att se hur man kan komma runt Artskyddsförordningens (AF) inverkan på skogsbruket. Enligt nya utslag i EU-domstolen och flera domar i Miljö- och Miljööverdomstolen måste skogsnäringen ta större hänsyn till fåglar och andra skyddade arter vid avverkningar. Detta är dock kanske inte så enkelt då AF är en lag införd i Miljöbalken vilande på EU:s Art- och habitatdirektiv och Fågelskyddsdirektivet och därmed bindande. Det står också klart, efter Naturvårdsverkets rapportering 2022, att Sverige inte alls når upp till godtagbar status för nästan alla de prioriterade naturtyper som vi har ansvar för, bl. a. västlig taiga. dit Risvedensskogarna kan räknas.

En följd av Skogsutredningen var att skydd i princip ska ske genom frivillighet, vilket i ljuset av en nyligen publicerad artikel i en av branschtidningarna säkerligen kan bli svårt. En ledare med titeln "Givetvis ska du motarbeta höga naturvärden i din skog" underblåser den enligt många allt starkare polariserade debatten om hur skogsbruket ska bedrivas. Or-

Titta fram. Foto: Mats Andersson.

saken är missnöje med EU-beslut (flertal direktiv och lagar som påverkar hur svenskt skogsbruk kan bedrivas) och framförallt att svenska politiker inte beviljar de medel som behövs för att ge skäliga intrångsersättningar vid skydd. Dessutom, trots påstående om motsatsen, visar det på en fullständig ignorans av hur det faktiskt står till med den biologiska mångfalden inom stora arealer av brukad svensk skogsmark.

Gruppen har under året främst varit engagerad i arbetet med att få tillstånd skydd i ett område med naturskog vid Björns kvarn, Boaredal. Överklaganden av Mark-och miljödomstolens förbud mot den planerade avverkningen har dragits tillbaka och därmed är hotet mot skogen avvärt. Vidare har medlemmar medverkat i en kurs om naturvårdsarter på Djurgården i Östad ordnad av Västsvenska Skogsnätverket och dessutom ingick även ett besök i ett värdefullt skogsområde i Risveden. Inför jubileumsåret 2024 kommer liknande satsningar att fortsätta. Dessutom planerar vi att genomföra en publik 'Bioblitz' (eg. en inventering av alla olika artgrupper inom begränsat område) på svampens dag. Med hjälp av kortare artexkursioner ledda av specialister får deltagarna se och lära sig både vanliga och ovanliga arter.

Någon artcirkel blev det inte under 2023, men om intresse finns ordnar vi detta under 2024 och med tanke på den planerade 'Bioblitz' kan det vara lämpligt. Känner du för att göra en insats och kanske framförallt vistas i och uppleva olika naturmiljöer så hör av dig till undertecknad.

Ingvar Andersson

Tel. 0703-38 01 49 eller e-post b.ingvar.andersson@telia.com

Plangruppen

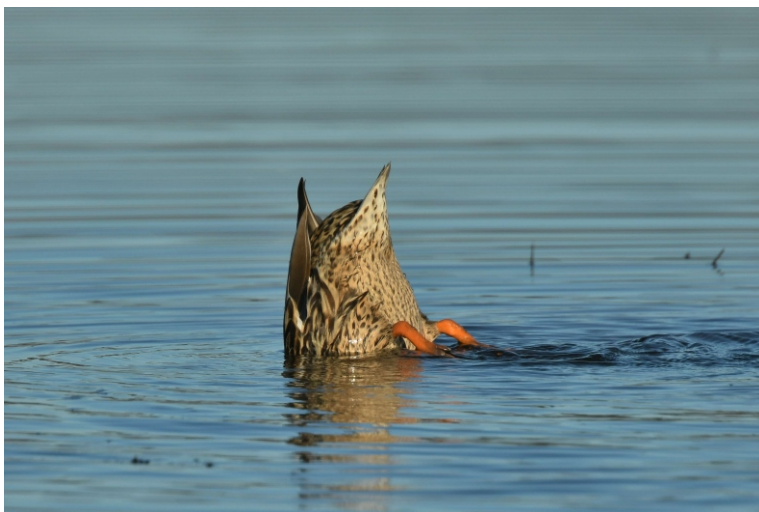
Markanvändning förändras och står ofta i konflikt med natur och miljö. Kommunens planer beskriver inriktningen för hur Alingsås skall se ut, fungera och utvecklas nu och i framtiden. Vi har därför bildat en grupp, Plangruppen, för att studera, diskutera och yttra oss över ärenden kopplade till kommunens markanvändning. Våra synpunkter fokuserar på hur man på bästa sätt skall ta hänsyn till natur- och miljöaspekter. Vi vill vara naturens röst.

Exempel på aktuella ärenden där vi yttrat oss är den pågående ombyggnaden av E20 till motorväg mellan Ingared och Tollered med tillhörande gång- och cykelväg, underfart under järnvägen vid Krangatan, nytt industriområde i Bälinge, detaljplan för Färgens östra sida samt detaljplan Saxebäcken. Nyligen yttrade sig föreningen avseende planprogram för Sollebrunns tätort.

En kommande angelägen fråga är utformningen av den framtida Mjörnstranden. Mjörnstranden är ett mycket viktigt område för rekreation och friluftsliv. Här vill vi vara med tidigt i planeringen!

Kom gärna med i Plangruppen. Ta chansen att engagera dig och påverka vad som händer i vår kommun!

Kontaktperson: Stellan Andersson tel 0706-076247

Ducka för de nya planerna.
Foto: Mats Andersson

Välkomna till ett nytt snokarår!

Natursnokarna är en verksamhet där barn och vuxna tillsammans upptäcker naturen genom att vistas i, lära av och leka i och med vad naturen ger. Vi har olika teman varje gång men vi fikar varje tillfälle, gärna runt en eld om det är lämpligt.

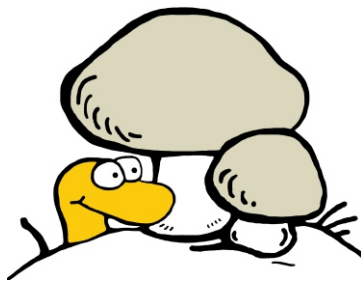
Lämpliga åldrar för barnen är från 3 år upp till 10.

Ta gärna med kikare och lupp/förstoringsglas om ni har samt fika och sittunderlag.

Årets träffar är:

- 14/4 samling vid Tallhyddan klockan 11–13. Tema vårtecken.
- 26/5 samling vid Tallhyddan klockan 11–13. Tema fåglar.
- 1/9 samling vid Tallhyddan klockan 11–13. Tema träd.

Välkomna hälsar Marie Sundvall, tel. 0738-00 40 08

Både fåglar och träd är teman för årets snokarträffar. Foto: Mats Andersson

Inom Nolhagaområdet följer vi naturens växlingar under året

Naturskyddsföreningen bjuder 2024 in till vandringar/promenader som sker några gånger under året inom Nolhagaområdet. Naturguidning med fokus på hur biologisk mångfald utvecklas när naturen förändras med årstiderna. Är vädret inte alltför bistert går vi en runda inom området (max 4 km) och kanske uppemot 2 timmar. Till att börja med på söndagar men under den ljusa tiden av året blir det veckodagar och då tar vi även en fika.

Nolhagaområdet är ju delvis reservat, men viktigare är att det utgör alingsåsarnas mest frekventerade närnatur, där många kanske t.o.m. tar en daglig tur. Mången gång för motion men hinner man observera årstidsförändringarna? De förändringar som sker tar vi fasta på och under vandringarna informerar vi om naturens mångfald – vilka växter och djur som kan ses och höras vid olika årstider.

Nolhaga, med bergens skogar, strändernas fågelliv och lövsumpskogen ”Kongo”, är varierat och innehåller en del intressanta arter som visar sig med årets gång. Området har en mycket god tillgänglighet genom de gångvägar som genomkorsar terrängen, men gör man bara ett litet kliv åt sidan så finns ibland så mycket mer att se. Vi kommer alltså att göra 9 stycken vandringar till att börja med under vintertid på söndagar men senare under den ljusa tiden i första hand på torsdagskvällar. Under den varmare delen av året kan vi dessutom njuta av en fika med möjlighet till prat och diskussioner, kanske i fågeltornet eller på närbelägna grillplatsen. Vi börjar söndagen 7 januari enligt programmet

Sångsvanen hör vintern till.
Foto: Ingvar Andersson.

Vårens vitsippshav.
Foto: Ingvar Andersson.

Alla vandringar i samarrangemang med Studieförbundet

Dammsjöås

Det gamla torpet med sina sköna omgivningar är väl värd en utflykt. Det finns en promenadrunda med informationsskyltar. En utställning som informerar om ängar och deras skötsel och lite annat finns i den gamla torvladan ovanpå jordkällaren. När vädret så tillåter så kan man ta sig ett dopp i Dammsjön, det finns en badbrygga. Mitt i fårhagen finns två vindskydd där det går att övernatta och förbi vindskydden går en vandringsled som tar dig till Ängabostugan vid Gärdskan.

Naturskyddsföreningen är medarrangör vid "de vilda blommornas dag" den 16/6 och vid slåttern den 13/7.

Torpet sköts av Alingsås friluftsklubb och Alingsås hembygdsförening. Vill man delta i det praktiska arbetet är man välkommen dit på måndagar mellan 9 och 12.

Dammsjöås har nu en ny hemsida dammsjoas.se.

Tallar barkas i strängar för att det ska skapas fetved. Foto: Stefan Bydén.

Program 2024

Januari

Söndag 7/1

Guidad Nohlagavandring där vi följer naturens växlingar under Årets Gång

Temat för dessa naturvandringar förklaras i den inledande artikeln Inledningsvis i programmet.

Samling kl. 10, Nohlaga Parkbad. Vi vandrar och pratar om den natur vi upplever under några timmar och som mest ca. 3 km. **Nu är det vinter** och det är främst lavar och mossor samt vinterfåglar att se.

Vandringsledare: Ingvar Andersson, 0703-38 01 49

Onsdag 24/1

Mats Andersson föreläser och visar bilder om "Naturen i Alingsås kommun"

Palladium 19.00. Inträde 50:-.

Ett bildande, stillsamt och ibland humoristiskt svep från Högmossen och Mellbydalen i norr vidare söderut via Gräfsnäs, Risveden, Brobacka, Vikaryd, öarna i Mjörn, Nohlagaviken, Bryngenäs, Ömmern, Ödenäs och sedan tvärstopp vid Läkarebo längst i söder.

Se landskapet i kommunen på ett sätt du aldrig gjort förr och hör berättelser om djuren som lever där ute.

Samarrangemang med studiefrämjandet.

Ansvarig: Mats Andersson, 0706-18 81 23

Februari

Tisdag 20/2

Årsmöte/Kretsstämma

Kl 18.30-21.00

Plats: Brunnsgården.

Som vanligt blir det förhandlingar följt av fika.

Lämna gärna in motioner och kom med önskemål till verksamhetsplanen. Hör också gärna av er till valberedningen (Fredrik Åstrand, 0766-37 63 48, fredrik.astrand@live.se och Björn Johansson, 0702-39 41 53 om ni själva vill delta i föreningsarbetet eller har förslag på personer som bör bli förtroendevalda. Vi har också olika aktivitetsgrupper, en skogs-, en Brobacka- och en plangrupp.

Ansvarig: Styrelsen

Sidensvans. Foto: Mats Andersson

Mars

Söndag 3/3

Årets gång

Samling kl. 10, Nolhaga Parkbad.

Senvinter/tidig vår? Har det kommit flyttfåglar?

*Vandringsledare: Ingvar Andersson,
0703-38 01 49*

Onsdag 13/3

Kan naturen dammsuga utsläppen?

De senaste åren har ”naturbaserade lösningar” seglat upp som något av det hetaste inom klimat, kampen om skogen handlar allt mer om kolatomerna och röster höjs för att återställa våtmarker. Men vilken roll kan egentligen skogen och jordbruket ha för att minska koldioxiden i atmosfären? Vad innebär EUs krav på att Sverige ska öka kolsänkan i skog och mark? Ska vi bruka skogen eller låta den stå? Och hur bra är det att återvätta våtmarker?

Föreläsning av Erik Pihl från Naturskyddsföreningen Riks.

Lokal och tid: Studieförbundet eller Brunnsgården, kolla in hemsidan för info.

Ansvarig: Siri Nordberg 0767-66 80 50

Onsdag 20/3

Ugglekväll

Vi hoppas på bra väder och besöker ugglemarker i utkanten av Alingsås. Tidigare år har vi lyckats hitta berguv, kattuggla, pärluggla och spurvuggla. Vi tar ett längre stopp där vi tänder en brasa så ta gärna med något att grilla eller annan fika. Varma kläder, oömma skor och ficklampa är också bra att ha.

Samling kl 18.00 vid Willys parkering för samåkning i bil. Vi är tillbaka ungefär kl 22.

Ansvarig: Fredrik Åstrand, 0766-37 63 48

Söndag 24/3

Kryptogamexkursion

Samling kl. 10 parkeringen söder om järnvägen, närmast viadukten.

Vi besöker Färgens ädellövsrika naturreservat vid Slävik-Dumpevik och räknar med att se intressanta lavar och mossor. Vi blir ute ca, 3–4 timmar och vandrar ca. 3–4 km. Medtag fika.

Ansvarig: Ingvar Andersson, 0703-38 01 49

CENTRALTRYCKERIET/ALINGSÅS

Offset & digitalt tryck i färg & svartvitt

– Miljödiplomerat Alingsås företag –

Plangatan 20 • 441 30 Alingsås
Tel. 0322-10799 • E-post: 032210799@telia.com
www.centraltryckeriet-alingsas.se

April

Söndag 14/4

Snokare Tema vårtecken

11.00–13.00 Samling vid Tallhyddan.

Ta med fika och sittunderlag och om du har kikare och lupp.

Kontakta gärna Marie Sundvall,
0738-00 40 08

Onsdag 17/4

Vem pollinerar mitt äppelträd?

Vårgårda Naturskyddsförening ordnar föreläsning med Peter Nielsen, intendent vid Naturhistoriska museet i Göteborg, berättar om kända och kanske okända pollinerare, och vad vi kan göra för att underlätta vardagen för dessa små liv och därmed främja en biologisk mångfald. I samarbete med Trädgårdsföreningen och Biodlarföreningen.

För plats se <https://vargarda.naturskyddsforeningen.se>

Ansvarig: Lina Blomdahl, Vårgårda
070 238 08 39

Torsdag 18/4

Fagning av ängen i Brobacka

18.00 Samling på parkeringen vid Willys kl. 17.45 för samåkning. Medtag lövräfsa, sekator och naturligtvis fika. Under fikapausen lyssnar vi till vårfåglarnas sång.

Ansvarig: Bodil Hildenvall, tel 0322-507 63

Tisdag 23/4

Reservatsvandring i Hjortmarka

Samling kl. 18 vid Hjortgårdens parkering.

Vi vandrar ca 3 tim. och 4 km, ser på floran samt mossor och lavar. Dessutom lyssnar vi till vårens sjungande fåglar. Medtag fika som intas med utsikt över St. Kroksjön. Är det blött så är stövlar ett gott alternativ.

Vandringsledare: Ingvar Andersson,
0703-38 01 49

Bockakamp. Foto: Mats Andersson

Maj

Torsdag 2/5

Årets gång

Samling kl. 18, Nohaga Parkbad.

Våren framskrider med fågelsång och kanske intensiv vitsippsblomning och bladsprickning. Medtag fika.

*Vandringsledare: Ingvar Andersson,
0703-38 01 49*

Lördag 11/5

Kallmurning – Lär dig att restaurera en stenmur

Kom till Dammsjöås och gå en kurs i konsten att reparera en stenmur. Ledare är Joakim Lilja, hemslöjdskonsulent och tidigare lärare i Landskapsvård på Institutionen för kulturvård på GBG Universitet.

Anmälan på Nääs hemsida. <https://www.slojdochbyggnadsvard.se/Kurser/kurser-publicerade/stenmur-maj2024/>

Söndag 12/5

Vårens blommor

Samling kl. 10 parkeringen söder om järnvägen, närmast viadukten..

Samåkning till Kärtared och så småningom vidare till Yxnås. Vi tittar bl.a. på backsippor och andra blommor som är tidiga.

Medtag fika. Vi blir ute ca 4 timmar men vandrar inte långt.

*Exkursjonsledare: Ingvar Andersson,
0703-38 01 49*

Söndag 19/5

Fågelmorgon på Djurgården

Lyssnar efter sångfåglar. Nattsångare kanske. Samling på parkeringen vid Willys kl. 05.45 för samåkning. Annars samling på Östad 06.00.

Ansvarig: Fredrik Åstrand, 0766-37 63 48

Onsdag 22/5

Vandring i Brobacka

Följ med på vandring i det geologiskt intressanta Brobackaområdet. Vi kommer bl.a. att vandra genom hävdade ängar och några av landets största jättegytor, få information om Mylonitzonen som passerar Brobackaområdet och ta oss upp på Räkneberget med den vackra utsikten över sjön Mjörn. Med lite tur får vi se intressanta fåglar, t.ex. under vår fikarast på berget. Vandringen är ca 3 km och kan varieras beroende på vädret. Sträckan är medelsvår med några branta stigningar och ej barnvagnsvänlig. Grova skor, helst kängor, rekommenderas. Ta med matsäck för en fika och gärna en handkikare. Kollektivbusstrafik angör hållplatsen Brobacka korsväg i direkt anslutning till reservatet.

Samarrangemang med Västkoststiftelsen

Samling kl. 18.00 vid parkeringen i anslutning till reservatet. Slut 21.00

*Ansvarig: Stellan Andersson,
tel 0706-07 62 47*

Hemsida:

<https://alingsas.naturskyddsforeningen.se>

Lördag 25/5

Utflykt med Herbert 10.00–13.00

Försommartur med ångbåten Herbert.

Kom med på en båttur på vackra Mjörn. Vi är ute 3 timmar och hinner på den tiden både se fåglar, vackra vyer och njuta av medhavd kaffe på Risön.

Turen startar vid Ångbåtsvarvet på Lövekullevägen 13. Kostnad: 200 kr/person. Anmäl dig senast 17/5. Glöm inte ta med kaffekorgen.

*Kontakt och anmälan: Pernilla Krantz
0709-64 02 38*

Söndag 26/5

Snokare Tema fåglar

11.00–13.00 Samling vid Tallhyddan.

Ta med fika och sittunderlag och om du har kikare och lupp.

*Kontakta gärna Marie Sundvall,
0738-00 40 08*

Juni

Tisdag 4/6

Årets gång

Samling kl. 18, Nohaga Parkbad.

Nu är det försommar, full blomning och massor av fåglar i Nohagaviken dessutom intensiv fågelsång. Samtliga träd är nu lövade. Medtag fika.

*Vandringsledare: Ingvar Andersson,
0703-38 01 49*

Lördag 8/6

Slätterkurs på Dammsjöås

10.00–16.00 med ”LieMats” Mats Rosengren.

En mycket bra kurs för dig som vill lära dig att hantera lie från grunden.

Vi träffas på Dammsjöås klockan 10.00, med oömma kläder och matsäck. Det kommer finnas liar att låna som räcker till minst 10 personer. Har du egen lie så ta med den.

Kursen pågår till 16.00 med avbrott för fika och lunch. Möjligheter att grilla finns.

Sparbanken

Antal deltagare är begränsat till 10. Personer från Alingsås och Vårgårda kommuner har företräde.

Kursavgiften 500 kr betalas vid kurstillfället.

Anmälan på Nääs hemsida. <https://www.slojdochbyggnadsvard.se/Kurser/>

Söndag 16/6

De vilda blommornas dag

Anordnas som vanligt på Dammsjöås (kl. 10). Samarrangemang med Alingsås Hembygdsförening och Friluftsklubben. Lätt vandring som sker på den nya natur- och kulturleden. Medtag fika och har du dessutom en fåltflora ta med även den. Samling på P-plats vid torpet. Info via annonsering och hemsida.

Ansvarig: Stefan Bydén 0706-72 20 80

Marie Sundvall och Calle Bergil guidar från Naturskyddsföreningen

Söndag 16/6

De vilda blommornas dag i Gräfsnäs

Välkomna till en blomstervandring i Gräfsnässparken på de vilda blommornas dag den

16/6 klockan 16.00. Vi samlas vid Grindstugan och är ute cirka 1–1,5 timme.

Ansvarig: Marie Sundvall 0738 00 40 08.

Torsdag 27/6

Årets gång

Samling kl. 18, Nohaga Parkbad.

Nu har en del tidiga fåglar fått ut årets ungar och växtligheten börjar anta en mörkgrön klorofyllrik färg. Medtag fika.

Vandringsledare: Ingvar Andersson, 0703-38 01 49

Juli

Måndag 8/7

Ängsslåttern börjar i Örsbråten

kl 18. Sedan följer ytterligare 12 slättertillfällen under juli och augusti. Se vidare på sid 20.

Ansvarig: Stefan Bydén, 0322-67 20 80

Alingsås

Rödhake. Foto: Mats Andersson

Augusti

Ängsslåttern fortsätter

Torsdag 1/8

Årets gång

Samling kl. 18, Nolhaga Parkbad.

Växterna är i fröstadier och kanske finns de första svamparna på plats. Massor av fågel nere i Nolhagaqviken. Medtag fika.

*Vandringsledare: Ingvar Andersson,
0703-38 01 49*

Torsdag 8/8

Ängsslåttern i Brobacka

kl 18. Slåttern avslutas på ”vår” äng. Se vidare på sid 20.

Ansvarig: Stefan Bydén, 0322-67 20 80

Söndag 18/8

Vilda blommor i Gräfsnäs

Välkomna till en blomstervandring på sensommaren i Gräfsnäsparcken! Samling klockan 16.00 vid Grindstugan.

Ansvarig: Marie Sundvall 0738 00 40 08.

September

Söndag 1/9

Snokare Tema träd

11.00–13.00 Samling vid Tallhyddan.

Ta med fika och sittunderlag och om du har kikare och lupp.

Ansvarig: Marie Sundvall 0738-00 40 08

Lördag 31/8 och Söndag 1/9

Svamputställning och 'Bioblitz' i Nolhaga

På lördagen samlas vi kl. 10 på något av torgen utanför Storken. Med banderoll och beachflaggor, med bokbord informerar vi och gör reklam för söndagens 'Bioblitz' och den samtidiga svamputställningen i Nolhaga.

Från kl. 9 är vi på plats vid Tallhyddan nere vid Nolhagaviken och expertvandringar (fåglar, mossor, lavar, svampar och diverse kryp) sker sedan en gång per timma.

För studier av bl.a. småkryp finns stereoluppar och mikroskop.

Tipspromenad runt i området med naturtematiska frågor och naturmemory för barn och vuxna. Möjligheter till fika, finns i Nolhaga Parkbad.

*Samordnare: Ingvar Andersson,
0703-38 01 49*

Torsdag 19/9

Årets gång

Samling kl. 18, Nolhaga Parkbad.

Nu finns det svampar av olika arter bl.a. i parken.

Medtag fika.

*Vandringsledare: Ingvar Andersson,
0703-38 01 49*

Lördag 14/9

Naturvårdsinriktat skogsbruk

Heldagskurs på Dammsjöås om konsten att förena skogsbruk med hänsyn till naturen. Kursledare Calle Bergil. Kursavgift 200 kr. Ta med egen lunch och fika.

10.00–16.00

Anmälan till Stefan Bydén, stefan@byden.nu
0706-72 20 80

Söndagen 29/9

Kryptogamexkursion på Djurgården

Samling på Willy's parkering kl. 10 för samåkning. Vi vandrar runt inom området och studerar dess intressanta moss- och lavflora samt de svampar som finns för tillfället.

Vandring ca 4–5 km och återkomst efter ca 4 timmar.

Medtag fika och lupp. Som vanligt kläder efter väder.

Exkursionsledare: Ingvar Andersson, tfn.
070-338 01 49

Oktober

Lördag 5/10

75-årsfest!

Föreningen fyller 75 år och det vill vi fira med en festlig kväll för gamla och nya styrelsemedlemmar och andra aktiva i vår förening. Vi äter god mat, tittar på bilder från förr och nu och umgås. Kostnad 150:-

Plats och tid: Hjortgården 5/10 kl.18.00

Anmälan senast 27/9 till Pernilla Krantz
0709-640238

Måndag 16/10

Hållbar trädgård

Vårgårda Naturskyddsförening ordnar föreläsning med Pia Hedenblad, trädgårdsdesigner och -inspiratör, tipsar om hur vi attraherar pollinatörer, gör klimatsmarta materialval, sparar på vatten och samtidigt gör trädgården mer lättskött... Vilken dröm! I samarbete med Trädgårdsföreningen.

För plats se <https://vargarda.naturskyddsforeningen.se>

Ansvarig: Lina Blomdahl, Vårgårda
070 238 08 39

Vecka 42

Rovdjur

Under Hållbarhetsveckan tänker vi ordna en kväll i Rovdjurens tecken. Lo och varg finns i närområdet. Hur ser läget ut och vad kan vi önska/förvänta oss av framtiden? Nelly Grönberg (rovdjursansvarig på länsstyrelsen) medverkar. Mera information kommer som en del i Hållbarhetsveckan som arrangeras vecka 42.

Ansvarig: Mats Andersson, 0706-18 81 23

November

Söndagen 10/11

Reservatsvandring i Kvarnsjöreservatet

Samling kl. 10 Laggarebacksvägens början för ev. parkering vid skyddsrummet.

Vi vandrar runt Kvarnsjön på stigar och studerar den relativt orörda skogen. Kanske får vi se en och annan vinterfågel i skogen. Fika intas på lämplig plats med utsikt över sjön.

*Vandringsledare: Ingvar Andersson,
070-338 01 49*

Söndag 17/11

Årets gång

Samling kl. 10, Nohaga Parkbad.

Senhöst, träden förlorar loven och blir svårare att känna igen. Fortfarande finns det vedsvampar m.m. att se.

*Vandringsledare: Ingvar Andersson,
0703-38 01 49*

December

Torsdag 12/12

Öppet styrelsemöte och Årets bilder

kl. 18:30, Studieförbundets lokal på Siden-
vägen.

Vi diskuterar och sammanfattar det gångna
årets aktiviteter och inmundigar glögg och
pepparkakor.

Därefter fritt fram att visa och berätta om 3–5
bilder från året som gått.

Ansvarig: Mats Andersson, 0706-18 81 23

Januari 2025

Måndag 6/1

Guidad Nohagavandring där vi följer naturens växlingar under Årets Gång

Samling kl. 10, Nohaga Parkbad för max
några timmar.

Temat för dessa naturvandringar förklaras i
den inledande artikeln tidigare i programmet.
Nu knyter vi ihop säcken och sammanfattar
det gångna året vid en brasa på grillplatsen
om vädret inte är alltför bistert..

*Vandringsledare: Ingvar Andersson,
0703-38 01 49*

Februari

Tisdag 25/2

Årsmöte/Kretsstämma

Kl 18.30-21.00

Plats: Se hemsida/Facebook/annons.

Som vanligt blir det förhandlingar följt av
fika.

Lämna gärna in motioner och kom med önskemål till verksamhetsplanen. Hör också gärna av er till valberedningen (Fredrik Åstrand, 0766-37 63 48, fredrik.astrand@live.se och Björn Johansson, 0702-39 41 53 om ni själva vill delta i föreningsarbetet eller har förslag på personer som bör bli förtroendevalda. Vi har också olika aktivitetsgrupper, en skogs-, en Brobacka- och en plangrupp.

Ansvarig: Mats Andersson, 0706-18 81 23

Ett träd fullt av liv! Foto: Mats Andersson

Andra arrangemang av intresse

Lördag 27/4

I år står Alingsås-kretsen som värd för **länsstämman**. Mer information om plats kommer på länsförbundets och Alingsås-kretsens hemsidor så snart detaljer om plats och exkursionsmål är klara. Som vanligt bjuds på fika och möjligheter till lite informellt prat från kl. 9.30. De stadageenliga förhandlingarna börjar sedan kl. 10.00. Ev. motioner ska ha inkommit till styrelsen senast 1/4 (thomasogren47@gmail.com). Efter förhandlingarna exkursion i närområdet då också medhavd fika/lunch intas.

För närmare upplysning och anmälan (senast 20/4): Ingvar Andersson, tel. 0703-380149, e-post: b.ingvar.andersson@telia.com.

Länsförbundets kretsträff

Kretsarna i länsförbundet inbjuds även i år till en sammankomst som kommer att hållas i Dalsland någon gång under senvår/försommar. Det dalsländska landskapet har mycket intressant att erbjuda en besökare. Här finns allt från gammelskogar, artrika kalkhaltiga lerkskiffrar, ett otal sjösystem och en kust vid Väneren. Tidigare sammankomster har varit i Risveden och på torpet Grinnsjö på Hunneberg. Syftet med dessa informella sammankomster är att ge möjlighet att både lära känna den natur som finns inom länsförbundets område och att få tillfälle att träffas och utbyta tankar. Datum och plats för sammankomsten är ännu inte spikade, men räkna

med en intressant heldagsaktiviteten. En inbjudan till kretsarna kommer så snart alla detaljer är klara, och kommer då också att finnas på hemsidor och Facebook.

Fredag–söndag 3–5/5

Rikskonferens i Jönköping

Den 3–5 maj 2024 är det dags för rikskonferens, denna gång i Jönköping och på vackert belägna Kulturhuset Spira. Konferensen är öppen för alla medlemmar, både för den som varit aktiv länge och för den som är ny i föreningen och vill hitta former för sitt engagemang. Programmet bjuder på en hel del nyheter, bland annat kommer kretsar och länsförbund att ges mer utrymme att medverka i programmet.

Årets Kretskonferens

Som traditionen bjuder kommer Kansli Väst ihop med något av länsförbunden anordna en konferens någon gång kring mitten av oktober. Tema och plats är ännu inte bestämda, men som vanligt kommer dock ett antal mycket aktuella miljö- och naturvårdsfrågor att behandlas av olika föreläsare. Mer detaljerat program och länk till anmälan kommer att finnas så snart allt är klart! (Kansli Västs nyhetsbrev och hemsidan – <https://vast.naturskyddsforeningen.se>). Aktiviteten kommer även att annonseras på Alingsås-kretsens hemsida och Facebooksida.

Aktiviteter från andra föreningar och kretsar kan du hitta på Mjörnbygdens naturcentrums hemsida:
<http://mjornbygdensnaturcentrum.se/evenemang/>

Brobacka

Brobacka Naturresevat är Alingsås naturskyddsförenings speciella ögonsten som ligger ca en mil från Alingsås centrum vid väg 180 mot Sollebrunn. Hit går det bra att ta bussen. Detta är en pärla med natur, kultur, vandringsstigar, utsikter och även insikter genom den utställning som man kan titta på i det gamla soldattorpet. Varje söndag från mitten av maj, 12/5, till mitten av september, 15/9, är stugan öppen kl 11–15 då medlemmar i Alingsås naturskyddsförening är där som stugvärdar.

Nytt för i år är att stugan fått ett kodlås med stöd från Sparbanksstiftelsen. När du kommer till stugan kan du logga in på en hemsida och få en engångskod på mail. Sedan är det bara att gå in och titta på utställningen.

Från stugan går en markerad stig som leder förbi en skalgrusbänk och till jättegrutor, vilka är en geologisk sevärdhet. Leden är relativt lättgången och man kan stanna och bilda sig vid de utplacerade informationstavlorna. Några långa trappor för vandraren upp till utsiktsplatserna på vårkäneberget. Här är det särskilt lämpligt att spana efter fåglar. Kanske får man syn på en pilgrimsfalk eller havsörn ovanför Mjörn i sydväst.

Den medtagna matsäcken kan intas på berget eller kanske vid ett av borden utanför soldattorpet. Man får då njuta av de öppna markerna där ängsblommorna väntar på den årliga slåttern. Detta är en av de ängar som Alingsås lierade ängsgrupp slår med lie varje år i juli-augusti. Välkommen att vara med på årets slåtter torsdagen 8/8 med början kl 18.00. Eller kom på städkvällen torsdag 18/4 då vi städar ut i stugan och förbereder ängen.

Brobackagruppen:

Bodil Hildenwall
bodil.hildenwall@gmail.com

Stefan Bydén
stefan@byden.nu

Stellan Andersson
stellanandersson_47@yahoo.se

Dagmar Gildebrand
dagmar.gildebrand@byden.nu

www.brobacka.se

Alingsås lierade ängsgrupp

Sol på slåttern på Torstö. Foto: Mats Andersson.

Ängsslåtter är ett viktigt bidrag i bevarandet av den biologiska mångfalden. Och om man inte bryr sig om den så kan man komma till slåttern för att få prata bort en stund eller få en välförtjänt fikastund efter genomförd slåtter.

Vi medverkar denna sommar vid slättergillen på flera slättermarker i våra trakter. Totalt blir det 13 ängar och mader som ingår i årets kalender. I år startar slåttern på måndagen den 8 juli i Örsbråten och avslutas torsdagen den 8/8 på "vår" äng i Brobacka. Kom en eller flera gånger för att slå eller räfsa.

Om du tappat bort detta program så finns information om slåttern på naturskyddsföreningens hemsida <https://alingsas.naturskyddsforening.se/alingsas-lierade-angsgrupp/> där du kan ladda hem ett program eller i Mjörnbygdens naturcentrums kalendarium <http://mjornbygdensnaturcentrum.se/evenemang>

För frågor eller samåkning kontakta

*Stellan Andersson tel 0706-07 62 47 eller
Stefan Bydén 0706-72 20 80*

Slätterkalender 2024

Måndag 8/7 18.00

Örsbråten, Ödenäs

600 m efter Ödenäs kyrka (från Alingsås), sväng vänster mot Örsbråten. Passera sjön Ören. Uppe i Örsbråten, ta vänster och kör ca 250 m.

Onsdag 10/7 18.00

Madslätter på Torstö

Samling vid Willys p-plats kl. 17.45, samåkning till Simmenäs fiskestuga, båt hämtar. Efter slättern bjuds på kaffe och tårta i trädgården.

Lördag 13/7 14.00

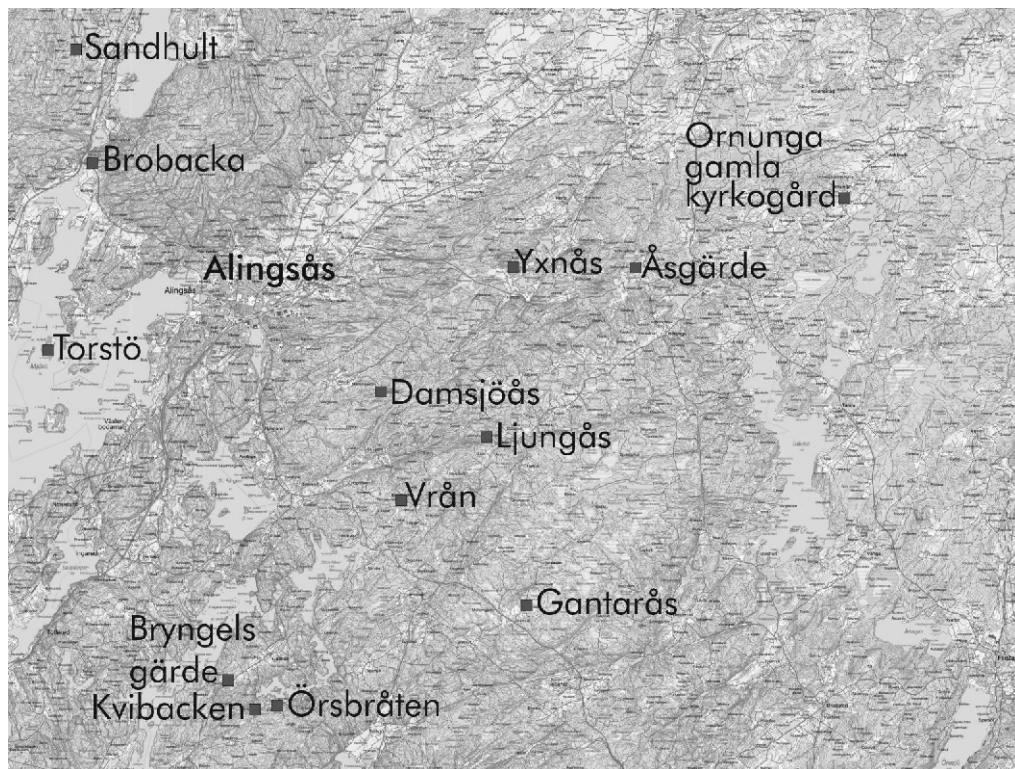
Dammsjöås

Vägen till Maryd, vidare vägen söder om ån c:a 2 km. Efteråt bjuds på fika.

Måndag 15/7 18.00

Yxnås

Vägen till Kärtared, vidare vägen mot Vårgårda, norr om Säveån. Efter en dryg km parkering på höger sida. Efteråt bjuds på fika.

Torsdag 18/7 18.00

G:a Kyrkogården, Ornunga

Vägen 182 mot Ljung/Annelund. Ta höger i Asklanda mot Ornunga. Kör 2,5 km till Ornunga Gamla Kyrka.

Lördag 20/7 14.00

Slätter i Bryngels gårde

Kör från Ödenäs kyrka söderut en km. Parke- ra vid skylt Tallåsen. Ängen ligger på höger sida ner i backen. Efter slättern bjuds på kaf- fe och bulle.

Måndag 22/7 18.00

Åsgärde, Närunga

Gamla E20 mot Hol/Vårgårda. Höger mot Ljurhalla i Bälinge. 5,6 km efter Kärtared vänster mot Brunnlid. Håll vänster efter 150 m, höger efter 700 m till och sedan vänster efter 150 m. Ca 1 km till. Slättergille efteråt.

Onsdag 24/7 18.00

Kvibacken, Ödenäs

600 m efter Ödenäs kyrka (från Alingsås), sväng vänster mot Örsbråten. Passera sjön Ören. Uppe i Örsbråten, ta höger och kör ca 250 m, torp på höger sida.

Lördag 27/7 10.00

Gantarås, Töllsjö

Kör väg mot Borås, passera väg mot Töllsjö. Efter 4 km skylt Gantarås. Kör 1 km till flera röda hus på backkrön, höger sida. Musik och fika. OBS ny tid.

Måndag 29/7 kl 18.00

Vrån

Ta av från Boråsvägen mot Ljurhalla. Efter 2 km vägs skylt till höger. Kör 200 m och sväng höger på grusväg – Vrån efter 300 m. Efter slättern bjuds på kaffe o bulle.

Lördag 3/8 14.00

Ljungås, Skogsbygden

Boråsvägen förbi Lygnared, skylt Ljurhalla – efter 6 km parkeringsplats Ljungås. Prome- nad upp till gården 400 m. Förtäring och fika.

Tisdag 6/8 18.00

Sandhult, Risveden

Från Alingsås ut till Brobacka, höger mot Sollebrunn, efter 3,5 km vänster mot Gran- vattnet, efter 1,5 km torpet Sandhult på väns- ter sida. Efter slättern bjuds på massor av hembakat.

Torsdag 8/8 18.00

Brobacka Naturcentrum

Väg från Alingsås mot Älvängen. Skylt efter 9 km Brobacka Naturresevat. Föreningen står för fika.

Vägbeskrivning

På naturskyddsföreningens hemsida:

<https://alingsas.naturskyddsforening- en.se/vagbeskrivning-slatrerangar/>

Finns koordinater och kartlänkar till platser- na.

Styrelsen 2023

Ordförande: Mats Andersson,
Mjölseredsvägen 16, 441 75 Sollebrunn
tel 0706-18 81 23

e-post: mats.andersson@alingsas.se

Pernilla Krantz, Laggarebacken 12, 441 57
Alingsås, tel 0709-64 02 38, e-post: pernil-la.krantz@educ.goteborg.se

Sekreterare: Jonas Sandstedt,
Ekåsavägen 3, 441 65 Alingsås,
tel 0705-77 35 50,
e-post: jonas.sandstedt@westpatent.se

Kassör: Ingvar Andersson, Svarteviksvägen
15, 441 91 Alingsås, tel. 0703-38 01 49,
e-post: b.ingvar.andersson@telia.com

Övriga ledamöter:

Stefan Bydén, Viktoriagatan 9,
441 33 Alingsås, tel 0706-72 20 80,
e-post: stefan@byden.nu

Suppleanter

Sebastian Birgersson, Rännevägen 70,
441 75 Sollebrunn, tel: 0704-28 73 11,
e-post sebastian.birgersson96@gmail.com

Valberedning

Fredrik Åstrand, Ormekullevägen 12 D,
441 40 Alingsås, tel 0766-37 63 48
e-post: fredrik.astrand@live.se

Björn Johansson, tel 0702-39 41 53

Revisorer

Thomas Boveden

Lennart Lennermo

Arbetsgrupper/ansvariga för vissa frågor och kontakt med andra föreningar

Postmottagare och sammankallande

Mats Andersson

Medlemsansvarig

Mats Andersson

Pressansvarig

Mats Andersson

Annonser

Ingvar Andersson

Webb

Stefan Bydén

Facebook

Siri Nordberg,
Sebastian Birgersson

Referat

Ingvar Andersson

Material

Pernilla Krantz

Arkiv

Ingvar Andersson

Skogsgrupp

Ingvar Andersson

Plangrupp

Stellan Andersson

Klimatgrupp

Vilande

Brobacka Bodil Hildenvall, Stefan Bydén,
Stellan Andersson, Dagmar Gildebrand

Natursnokarna

Marie Sundvall

Levande Risveden

Rolf Edvardsson

Republiken Risön

Stellan Andersson

Säveåns vattenråd

Stefan Bydén

Alingsås Lierade Ångsgrupp

Stellan Andersson, Stefan Bydén

Alingsås Ornitologiska Sällskap

Fredrik
Åstrand

Den nuvarande styrelsen. Övre raden från vänster Jonas Sandstedt, Mats Andersson, Pernilla Krantz och Ingvar Andersson. Nedre raden från vänster Stefan Bydén, Sebastian Birgersson.

Bankkonto på Sparbanken:
8304-8, 23531905-0

I år har vi valt att distribuera programmet i digital form till er som har e-post adress. Till er som inte har angett e-post till föreningen skickar vi ut programmet med post. Det innebär en stor besparing för vår begränsade ekonomi. Hoppas ni är nöjda med den lösningen.

Kylskåpslista

Söndag 7/1	Årets gång i Nolhaga	Söndag 29/9	Kryptogamexkursion på Djurgården
Onsdag 24/1	Mats Andersson föreläser	Lördag 5/10	75-årsfest
Tisdag 20/2	Årsmöte/Kretsstämma	Måndag 16/10	Hållbar trädgård
Söndag 3/3	Årets gång i Nolhaga	Vecka 42	Rovdjur
Onsdag 13/3	Kan naturen dammsuga utsläppen?	Söndag 10/11	Reservatsvandring i Kvarnsjöreservatet
Onsdag 20/3	Ugglekväll	Söndag 17/11	Årets gång i Nolhaga
Söndag 24/3	Kryptogamexkursio	Torsdag 12/12	Öppet styrelsemöte och årets bilder
Söndag 14/4	Snokare Tema vårtecken	Måndag 6/1	Guidad Nohlagavandring där vi följer naturens växlingar under Årets Gång
Torsdag 18/4	Brobacka, städning och fagning	Tisdag 25/2	Årsmöte/Kretsstämma
Tisdag 23/4	Reservatsvandring i Hjortmarka		
Torsdag 2/5	Årets gång i Nolhaga		
Lördag 11/5	Kurs i kallmurning		
Söndag 12/5	Vårens blommor		
Söndag 19/5	Fågelmorgon på Djurgården		
Onsdag 22/5	Vandring i Brobacka		
Lördag 25/5	Mjörntur med ångbåten Herbert		
Söndag 26/5	Snokare Tema fåglar		
Tisdag 4/6	Årets gång i Nolhaga		
Lördag 8/6	Slåtterkurs på Dammsjöås		
Söndag 16/6	De vilda blommornas dag		
Torsdag 27/6	Årets gång i Nolhaga		
Måndag 8/7	Ängsslåttern börjar i Örsbråten		
Torsdag 1/8	Årets gång i Nolhaga		
Torsdag 8/8	Slåtter i Brobacka		
Söndag 18/8	Vilda blommor i Gräfsnäs		
Lördag 31/8	Reklam på stan		
Söndag 1/9	Svampens dag och ”Bioblitz”		
Söndag 1/9	Snokare Tema träd		
Torsdag 19/9	Årets gång i Nolhaga		
Lördag 14/9	Kurs i naturvårdsinriktat skogsbruk		

Avs. Mats Andersson,
Mjölseredsvägen 16,
441 75 Sollebrunn

Jag vill bli medlem i
Naturskyddsföreningen
Alingsås

Jag heter _____ Född år _____

Adress _____

Postadress _____

Telefon _____

e-post _____

Jag vill bli fullbetalande medlem

Vi vill att hela familjen skall vara med

Medlemsavgift 295 kr Familjemedlemskap 365 kr

Naturskyddsföreningen skickar inbetalningskort
och välkommenpaketet till ovanstående adress

Medlemmen värvad av Alingsåskretsen

Studie
främjandet

Alla arrangemang görs i samarbete
med Studiefrämjandet,
med stöd av Västra
Götalandsregionen

facebook

Naturskyddsföreningen Alingsås

På vår Facebook får du uppdateringar om
kommande aktiviteter, eventuella ändringar i
programmet eller annan information som kan
vara av intresse. Följ oss gärna där!

Hemsida:

<https://alingsas.naturskyddsforeningen.se>